ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЯНГИ ЗАФАРЛАР ЙИЛИ БЎЛСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.
№ 11 (4258).
16 ЯНВАРЬ
ЖУМА
1970 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин

ЛЕНИННИНГ ҲАЁТИ, ЖАСОРАТДАН ИБОРАТ. УНИНГ ҲАЁТИ ФИКРНИ ИЖОДИЙ ИШЛАШИ ВА ТИНИМСИЗ РЕВОЛЮЦИОН ҲАРАКАТ БИЛАН, ҒОЯВИЙ ВА СИЁСИЙ ЖАНГЛАР БИЛАН ЎТДИ. ЛЕНИН ПРОЛЕТАР РЕВОЛЮЦИОНЕРИНИНГ ЭНГ БУЮК ФАЗИЛАТЛАРИНИ: ҚУДРАТЛИ АҚЛ-ИДРОК, ҲАММА ТЎСИҚЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТА ОЛУВЧИ ИРОДА, ҚУЛЛИК ВА ЗУЛМГА МУҚАДДАС НАФРАТ, РЕВОЛЮЦИОН ЖЎШҚИНЛИК, ИЗЧИЛ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ, ОММАНИНГ ИЖОДИЙ КУЧЛАРИГА ЧЕКСИЗ ИШОНЧ, УЛКАН ТАШКИЛОТЧИЛИК ДАҲОСИНИ ЎЗИДА МУЖАССАМЛАНТИРГАН ЭДИ. ЛЕНИННИНГ ҲАЁТИ ВА ФАОЛИЯТИ ИШЧИЛАР СИНФИ ВА КОММУНИСТИК ПАРТИЯНИНГ КУРАШИ БИЛАН БИР БУТУН БЎЛИБ ҚЎШИЛИБ КЕТДИ.

(КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига». Тезисларидан).

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми «Республикада пахтачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, зўр мамнуният билан қуйидагиларни таъкидлайди: КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг қишлоқ хўжалигини юксалтириш тўғрисида, хусусан пахтачиликни ривожлантириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли беш йилликнинг тўрт йили мобайнида етиштирилган пахта, шундан аввалги тўрт йилдагига нисбатан 1 миллион 730 минг тонна кўпайди. Давлат беш йиллик мобайнида 16 миллион тонна, ёки халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан 550 минг тонна кўп пахта олди.

Ўзбекистон партия ташкилоти партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети пленумларининг қарорларини бажара бориб, давлат манфаатлари, бутун совет халқи манфаатлари пахта етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтиришни талаб қилади, деган фикрга асосланиб келди ва ҳозирда ҳам шунга асосланиб иш кўрмоқда. Пахта — бизнинг асосий бойлигимиз, Ўзбекистон меҳнаткашларининг коммунизм моддий-техника базасини вужудга келтиришга қўшаётган энг салмоқдор ҳиссасидир. Республика меҳнаткашлари пахтачиликни узлуксиз ривожлантириб, мамлакатни тобора кўп миқдорда пахта билан таъминлашни Ватанимиздаги қардош халқлар олдида ўзларининг энг биринчи ватанпарварлик ва интернационал бурчи деб биладилар.

Партиянинг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида катта тадбирларни амалга оширганлиги, омма ўртасида олиб борилаётган буюк ташкилотчилик иши ва сиёсий иш, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассисларининг фидокорона меҳнати шу беш йилликда пахтачиликни тағин ҳам анча юксалтиришни таъминлади.

Республика қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам муваффақиятли суратда ривожланмоқда. Тўрт йил ичида давлатга пландан ташқари 266 минг тоннадан ортиқ дон сотилди, шу жумладан шоли тайёрлаш 1,8 баравар кўпайди. Сабзавот, полиз экинлари, узум, сут, тухум, қоракўл тери, пилла, каноп ва тамаки тайёрлаш планлари ошириб бажарилди. Қорамол туёғи, чўчқа ва парранда кўпайди. Бу эса, саноатни хом ашё билан тўла таъминлаш ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш имконини берди.

Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун, пахта етиштиришни кўпайтириш учун курашда суғориладиган ерларни кенгайтириш ва яхшилаш, янги совхозларни ташкил этиш соҳасида кўп иш қилинди. Тўрт йил ичида 200 минг гектардан кўп қўриқ ерга сув чиқарилди. Халқ хўжалик объектлари қурилишига 1,1 миллиард сўмдан зиёд ёки ўтган тўрт йилдагига нисбатан 1,7 баравар кўп маблағ сарфланди. Колхозлар шу мақсад учун ўз маблағларидан салкам 90 миллион сўм сарф қилдилар. Деҳқончилик маданиятини ошириш, суғориладиган ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш соҳасида анча иш қилинди. Бедапоялар кенгайтирилди, минерал ўғитлардан ва бошқа химиявий воситалардан самаралироқ фойдаланила бошланди. Комплекс механизациялаш, хусусан пахтани машинада териб олиш янада ривожлантирилди, чигитни кенг қаторли қилиб экиш кўпайтирилди. Колхоз ва совхозларнинг экономикаси анча мустаҳкамланди. Колхоз ва совхоз посёлкаларини обод этиш йўлида кўп иш қилинди. Қишлоқ меҳнатчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш сезиларли даражада яхшиланди.

Ўтган йил пахтачилик учун жуда оғир келди. Мисли кўрилмаган даражада қаттиқ совуқлар бўлиб, қишнинг чўзилиб кетганлиги, жуда кўп қор ёққанлиги, тошқин ва селнинг даҳшатли тус олганлиги, кўкламнинг кеч келганлиги, ёз ва куз фаслидаги ёғингарчилик — буларнинг ҳаммаси чигит экиш, ғўзани парвариш қилиш ва пахта ҳосилини йиғиштириб олиш соҳасидаги ишларни ғоят қийинлаштириб юборди.

Аммо пахтакорларнинг ва республикадаги барча меҳнаткашларнинг қаҳрамонона ғайрат-шижоати туфайли яхши ҳосил етиштирилди, 3 миллион 862 минг тонна пахта териб олиниб, давлатга топширилди. Бу — жуда оғир келган йил шароитларида катта ғалабадир.

Қашқадарё области қишлоқ хўжалик меҳнатчилари катта муваффақиятга эришиб, давлатга пландан ташқари 57 минг тонна ва Бухоро область қишлоқ хўжалик меҳнатчилари пландан ташқари 54 минг тонна пахта топширдилар. Сурхондарё ва Хоразм областларининг пахтакорлари пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг бошқа областларидаги колхоз ҳамда совхозлар табиий офатга қарши курашда қўлга киритилган ана шу катта ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар. Республиканинг 46 райони, 519 колхози ва 95 совхози пахта тайёрлаш планини бажарди.

Фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий қилган, суғориладиган ерлардан ва минерал ўғитлардан самаралироқ фойдаланган Хоразм областидаги хўжаликлар пахта ҳосилдорлигини ошириб, гектар бошига 32 центнер, Сурхондарё областидаги хўжаликлар 29,5 центнер, Қашқадарё областидаги хўжаликлар 28,7 центнер, Бухоро областидаги хўжаликлар 25,2 центнер пахта олдилар. 16 район гектар бошига 30 центнердан ортиқ, шу жумладан, Жарқўрғон райони 35,2 центнердан, Шўрчи, Янгиариқ ва Сариосиё районлари 34 центнердан кўпроқ пахта териб олдилар.

Республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, шубҳасиз, муваффақиятларга эришилди ва бу муваффақиятларни ҳамма кўриб турибди. Шу билан бирга, пленум муваффақиятлар билан бир қаторда камчиликларни кўрмай қолиш хато бўлур эди, деб ҳисоблайди. Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишларда ҳали кўп камчиликлар ва ҳал этилмаган масалалар бор. Партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг, қишлоқ хўжалигидаги барча меҳнаткашларнинг эътиборини ана шу масалаларга қаратиш зарур.

Республиканинг кўп районларида, хусусан Фарғона, Наманган ва Андижон областларидаги хўжаликларда фақат пахта экилаётганлиги пахта етиштиришдаги ўсишнинг тўхталиб қолганлигига асосий сабаб бўлмоқда. Ана шу хўжаликларда экинлар структурасида пахтанинг салмоғи 80-90 процентга бориб етади. Алмашлаб экишга етарли эътибор берилмаганлиги, айни бир майдонларда пахта сурункасига неча ўн йиллар мобайнида етиштирилаверганлиги сабабли тупроқнинг маҳсулдорлиги кескин суръатда камайди, ғўзанинг вилт билан касалланиши ғоят кенг тус олди.

Шу билан бирга, бир қанча колхоз ва совхозларда ер-сув ресурслари ва моддий-техника ресурсларидан унумсиз фойдаланишга йўл қўйилмоқда, фан ва илғор тажриба ютуқлари ишлаб чиқаришга суст жорий қилинмоқда, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун кураш етарли даражада олиб борилмаяпти. Кўп хўжаликларда комплекс механизацияни ривожлантириш, қишлоқ хўжалик техникаси ва минерал ўғитлардан самаралироқ фойдаланиш учун ҳали етарли чоралар кўрилмаётир, пахта етиштириш агротехникасида, тупроқнинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасидаги ишларда жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси бир қанча хўжаликларда пахта ҳосилдорлигининг пасайишига сабаб бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», «Узсельхозтехника» бирлашмаси, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги деҳқончилик маданиятини оширишга етарлича эътибор бермаяптилар, бу соҳада зўр қатъият билан иш кўрмаётирлар, алмашлаб экишни жорий қилишда колхоз ва совхозларга кам ёрдам бермоқдалар, пахтачиликни янада юксалтириш билан боғлиқ бўлган кўп масалаларни ўз вақтида ҳал этмаётирлар, деб ҳисоблайди.

Пахтачиликни юксалтириш учун ана шу энг муҳим соҳага партиявий раҳбарликни бутун чоралар билан кучайтириш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишини янада яхшилаш, уларнинг иш услуби ва методларини такомиллаштириш талаб этилади. Ваҳолонки, кўпгина партия комитетлари ташкилотчилик ва сиёсий ишларининг даражаси партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари томонидан қўйилган вазифаларга ҳануз жавоб бермаётир.

Айрим область ва район партия комитетлари, қишлоқ хўжалигидаги аҳволни чуқур таҳлил этмаяптилар, пахтачиликка юзаки раҳбарлик қилинишига йўл қўймоқдалар, совет, қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги органларининг ва хўжалик раҳбарларининг фаолиятини суст контроль қилмоқдалар, топширилган ишга раҳбарлик қилишни таъминламаётган, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ленинча принципларини бузаётган ходимларга нисбатан кўпинча принципсиз ва муросасозлик билан қараб келмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси эканлигини ва республика партия ташкилоти мамлакатни ана шу энг қимматли хом ашё билан таъминлаш учун жавобгар эканлигини ҳис этиб, пахтачиликни бутун чоралар билан янада ривожлантириш, пахтани тобора кўп миқдорда етиштириш — республикадаги барча партия ва совет органлари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органларининг, колхоз ва совхозларнинг энг муҳим вазифаси ва уларнинг ишларидаги бош йўл деб ҳисоблансин.

Ишни шу тахлитда уюштириш кераккки, пахта етиштириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш қишлоқ хўжалиги ходимларининггина эмас, балки республикадаги барча меҳнаткашларнинг, барча министрликлар ва идораларнинг, барча партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, фан ва маданият арбобларининг ҳам асосий қоидаси, биринчи галдаги вазифаси, турмуш қонуни бўлиб қолсин.

Ўзбекистонда яшаб меҳнат қилаётган барча кишиларни пахтани астойдил севиш руҳида, пахта етиштиришни кўпайтириш учун юксак ифтихор ва жавобгарликни сезиш руҳида тарбиялаш зарур. Ана шу умумхалқ ишидан ҳеч ким четда туриши мумкин эмас.

1970 йилда камида 4 миллион 50 минг тонна пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган планнинг бажарилишини таъминлаш — республика партия ташкилотининг шу йилдаги асосий вазифасидир.

Ленин юбилейига тайёргарлик муносабати билан меҳнат ғайрати ва сиёсий фаолият юксалганлигига таяниб, колхоз, совхозларда, бўлим ва бригадаларда социалистик мусобақани янада кенг ривожлантириш, барча пахтакорларнинг кучларини белгиланган планни сўзсиз тўла ва ошириб бажаришга сафарбар қилиш зарур.

Юбилей йили пахта етиштиришда рекордли йил бўлиши керак.

2. Суғориладиган ерларни кенгайтириш ва яхшилаш, сув хўжалиги қурилишини янада ривожлантириш улкан пахта учун курашда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Пленум Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, «Узглавводстрой»га, «Узсельхозтехника» бирлашмасига, партия ва совет органларига янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш соҳасидаги ишларнинг янада кучайтирилишини таъминлашни топширади.

Республикада пахтачиликни янада ривожлантириш учун 1970—1975 йилларда камида 500 минг гектар янги ер, биринчи навбатда Мирзачўл, Марказий Фарғона, Сурхон—Шеробод водийси, Амударё этаклари, шунингдек Катта Наманган канали қурилиши, Аму—Бухоро каналининг иккинчи навбати қурилиши зонасида ва республиканинг бошқа ҳамма областларидаги қўриқ массивларда янги ерларни ўзлаштириш лозим, деб белгилансин.

Қарши дашти пахта етиштиришни кўпайтиришнинг энг муҳим резерви эканлигини эътиборга олиб, пленум Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси ва республика ҳукуматига шу зонадаги ишларни жадаллаштириш чораларини ишлаб чиқишни топширади.

Хўжаликларнинг ўз ичидаги ерларни тўла ўзлаштириши зарурлигига барча раҳбарларнинг эътибори жалб қилинсин, колхоз ва совхозларнинг ўз маблағлари ҳисобига сув хўжалиги ишларини амалга ошириш соҳасидаги ташаббуси ҳар томонлама рағбатлантирилсин ва ривожлантирилсин, ана шу олижаноб ишда уларга бутун чоралар билан ёрдам берилсин. Суғориладиган ерларни кенгайтириш ва яхшилаш ҳар бир хўжалик учун асосий қонун бўлиб қолиши лозим.

(Давоми иккинчи бетда)

АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ БОШЛАНДИ

Областимизнинг барча районларида Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олиш уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Ҳисобчилар ўзларига топширилган вазифани сидқидил билан бажармоқдалар. Бу тўғрида махсус мухбирларимиз областимиз шаҳар ва районларидан хабар йўлламоқдалар.

Янгийўл

Районда аҳолини рўйхатга олишнинг биринчи куни барча бўлимларда иш қизғин бошланди. Назарали Ниёзов номли колхоз аъзоси ҳисобчи Турсунали Ғарипов эрта билан соат 8 да биринчи бўлиб пенсионер Длябуви Раҳимованинг уйида бўлди. Хонадонда истиқомат қилувчи олти жон рўйхатга олинди. Ўртоқ Турсунали Ғарипов шу куни ўнлаб хонадонда бўлиб, юзга яқин кишини рўйхатга олди.

Орджоникидзе

Райониинг Тузел қишлоғида хонадонларнинг чироғи соат 6—7 ларда тонг қоронғусини ёритди. Соат роса саккизда улар рўйхатга олувчи ҳисобчиларни самимий кутиб олдилар. Зоҳид Раҳабоев шу қишлоқ аҳолисини рўйхатга олувчи ҳисобчилардан бири. У Ленин номли колхоз аъзоси Тўйчи Тўлаганов хонадонида 10 жонни рўйхатдан ўтказди. Саъдихон Қолдибоева колхозчи Исоқ Бойтўраева уйида бўлиб, дастлабки рўйхат бланкасини тўлдирди.

Олмалиқ

Нон заводининг экспедитори Мария Агаркова 1959 йилда ҳам Бутуниттифоқ аҳолини рўйхатга олишда актив иштирок этиб, бой тажриба орттирган эди. У бу йил ҳам рўйхатга олиш иккинчи бўлими, еттинчи участкасида ўзига топширилган вазифани жон дили билан бажармоқда. Мария Агаркова эрталаб соат 8 да рўйхатга олишни Карл Маркс кўчасидаги — 20-уйда яшовчи Николай Ноғай уйидан бошлади.

Шаҳарнинг темир-бетон заводи инженери Зинаида Шафанова ҳам биринчи рўйхатга олиш бўлимида 722 жонни рўйхатга олиш учун қизғин иш олиб бормоқда.

«ЯРОСЛАВЛЬ ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИДА ПАРТИЯ ЙИҒИЛИШЛАРИНИ ЎТКАЗИШ ПРАКТИКАСИ ТЎҒРИСИДА» КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII пленуми «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказиш практикаси тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ В. Г. Ломоносовнинг докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, шуни зўр мамнуният билан таъкидлайдики, партиямизнинг, унинг Марказий Комитетининг партия турмуши ленинча нормаларини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қаратилган қатъий, саботли ва изчил йўли партия раҳбарлигининг услуби ва методларини такомиллаштиришга, партия ташкилотлари фаолиятини яхшилашга тобора баракали таъсир қилиб келмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказиш практикаси тўғрисида»ги қарори партия қуйи бўғинларининг жанговарлигини янада ошириш ҳақидаги ленинча ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Ўзбекистон Компартияси учун ҳам актуал аҳамиятга эга бўлган бу қарорда коллектив раҳбарлик органлари, коммунистларни сиёсий тарбиялаш мактаби бўлган партия йиғилишларининг алоҳида муҳим роли яна бир карра таъкидлаб ўтилган.

Республика партия органлари КПСС XXIII съезди қарорларини ва Марказий Комитет кўрсатмаларини бажара бориб, бошланғич ва цех партия ташкилотларига раҳбарликни бирмунча яхшиладилар, партия бюролари ва партия комитетларининг секретарлари, аъзолари составини мустаҳкамладилар, уларни ўқитишга кўпроқ эътибор бермоқдалар. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида кўпгина бошланғич партия ташкилотлари жўшқин ҳаёт кечирмоқда, уларнинг фаолияти тобора мазмунли, иш формалари ва методлари хилма-хил, иш натижалари таъсирчан бўлиб бормоқда. Коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлиги ошди, партия йиғилишларини ўтказиш практикаси такомиллашмоқда.

Кўпгина партия ташкилотларидаги коммунистларнинг йиғилишларида ишлаб чиқариш, сиёсий иш, партия ички ҳаёти, маданий қурилишнинг энг муҳим масалалари асосий ўрин оладиган бўлиб қолди. Коммунистларнинг Уставдаги ўз мажбуриятларини қандай бажараётганлиги тўғрисидаги ҳисоботларини тинглаш одат тусига кириб бормоқда. Коммунистлар КПСС Марказий Комитети пленумларининг якунларини, партия билан давлат ташқи ва ички сиёсати масалаларини зўр қизиқиш билан муҳокама қилмоқдалар. В. И. Лениннинг туғилган куннинг 100 йиллиги яқинлашиб келаётганлиги муносабати билан меҳнаткашларнинг коллективлари юбилей мажбуриятларини қандай бажараётганлигига оид масалалар йиғилишларда мунтазам равишда қараб чиқилмоқда.

Самарқанд, Сурхондарё, Хоразм, Қашқадарё ва бошқа айрим область партия комитетлари, кўпгина шаҳар ва район партия комитетлари, партия йиғилишларини чақиришнинг Уставда белгиланган муддатларига қаттиқ риоя этилишига кунт билан ҳаракат қилмоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, область, шаҳар ва район комитетларининг аъзолари партия йиғилишларида тез-тез иштирок этадиган, шу йиғилишларни тайёрлаш ва ўтказишда амалий ёрдам берадиган бўлиб қолдилар.

Хоразм, Тошкент, Бухоро ва бошқа областлардаги бир қанча партия ташкилотларида йиғилишларни кўпчилик коммунистлар аввалдан тузилган планга мувофиқ тайёрлаши сингари практика тобора кенг ёйилмоқда. Кўпгина ташкилотларда партия бюролари ва партия комитетлари ўз иши ҳақида аввал қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши тўғрисида таклифлар ва танқидий мулоҳазаларни қараб чиқиш ва амалга ошириш натижалари ҳақида ҳар бир мажлисда коммунистларга ахборот бериб туришибди. Ана шуларнинг ҳаммаси коммунистларнинг активлигини кучайтиради, меҳнаткашлар коллективи олдида турган конкрет вазифаларни ҳал этиш учун уларнинг масъулиятини оширади.

(Давоми иккинчи бетда)

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда)

Янги ерларни суғориш ва ўзлаштириш соҳасида иш олиб бориш билан бирга, суғориладиган ерларни сув билан кўпроқ таъминлаш учун бир қанча тадбирлар амалга оширилсин, яқин йиллар ичида Андижон, Чорвоқ, Туямўйин, Ғовасой, Чодоқ, Ҳисорак ва Шўркўл сув омборлари қурилсин, Тахиатош гидроузели қурилиши жадаллаштирилсин, серсув ҳавзаларнинг сувини суви кам ҳавзаларга оқизиш соҳасидаги ишлар қизитиб юборилсин.

Мелиорация ишлари суръатларини бундан буён ҳам узлуксиз жадаллаштириш, ерларни кенг миқёсларда текислаш, очиқ ва ёпиқ зовур системаларини қуриш, вертикал зовурларни ишга солиш, каналларга бетон ётқизишни жадал суръатлар билан амалга ошириш, сизот сувларни суғориладиган ерлардан бошқа жойларга оқизиш учун коллекторлар қуриш зарур.

Суғориш системаларининг самарадорлигини ошириш мақсадида уларни бундан буён ҳам техника жиҳатидан реконструкция қилиш, суғориш ва коллектор-зовур шохобчаларидан фойдаланишни юксак даражага кўтариш, шунингдек сув ресурсларидан яхши фойдаланиш учун, суғориладиган ерларнинг ҳар гектарини сақлаб қолиш ва ундан ғоят унумли фойдаланиш учун ходимларнинг жавобгарлигини ошириш лозим.

Амударё, Қорадарёда ва республиканинг бошқа дарёларида қирғоқни ихота қилиш ва селга қарши ишларнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш жадаллаштирилсин ва бу ишлар кучайтирилсин.

Ҳажми ортиб бораётган сув хўжалиги ишларини бажариш учун сув хўжалиги ташкилотларининг ишлаб чиқариш-қурилиш базаларини зўр бериб ривожлантириш, малакали кадрлар тайёрлашни кўпайтириш зарур.

3. Пленум пахта билан беда алмашлаб экишни тез ўзлаштириш пахтачиликни янада юксалтириш ишида энг муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига эга, деб ҳисоблайди. Пахта билан бедани алмашлаб экиш тупроқнинг унумдорлигини ошириш негизи бўлиб, вилтга қарши курашнинг кескин чорасидир.

Республика Қишлоқ хўжалик министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига ҳамма жойда алмашлаб экишни планли суръатда жорий қилиш соҳасидаги ишларни қизитиб юбориш. бу йил республикада пахтаси вилт касалидан қаттиқ зарарланган 300-350 минг гектар ерга беда, маккажўхори, оқ жўхори, дон ва сабзавот-полиз экинлари экилишини ва шу экинлардан бўшаган ана шунча миқдордаги ерга чигит экилишини таъминлаш топширилсин.

Ҳар бир колхоз ва совхозда экинларни навбатма-навбат экиш бош планини дарҳол ишлаб чиқиш зарур.

Бу йил камида 120 минг гектар майдонга беда экишни таъминлаш, суғориладиган ерларда беда-пояларнинг умумий миқдорини 320 минг гектаргача етказиш ва барча хўжаликларда алмашлаб экишни жорий қилишни яқин 5-6 йил ичида тугаллаш вазифасини қўйиш керак.

Ўзбекистон ССР Госпланига, Қишлоқ хўжалик министрлигига, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, «Узсельхозтехника» бирлашмасига, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларига 1971—1975 йилларга мўлжалланган янги 5 йиллик план юзасидан тегишли тадбирларни пухта ишлаб чиқиш, бу тадбирларни алмашлаб экишни тезроқ жорий қилишга, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни узлуксиз кўпайтиришга бўйсундириш топширилсин.

Маҳаллий партия ва совет органларига алмашлаб экишни жорий қилиш тадбирларини партия комитетларининг пленумларида, меҳнаткашлар депутатлари советлари сессияларида, актив йиғилишларида муҳокама қилишни уюштириш тавсия этилсин. Алмашлаб экиш учун умумхалқ юришини бошлаб юбориш керак.

4. Пленум пахта ҳосилдорлигини ошириш аввалгидек бундан буён ҳам пахта етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги энг муҳим вазифа бўлиб қолишини эътиборга олиб, республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига ҳосилдорликни ошириш резервларини қидириб топиш ва улардан тўлиқ фойдаланиш борасидаги ташкилотчилик ишини кучайтиришни топширади.

Республикадаги колхоз ва совхозлар пахта ҳосилини кўпайтириш учун катта имкониятларга эгадир. Улар техника, сув ва ўғит билан етарли миқдорда таъминланган. Ана шу қудратли омиллардан тўлароқ фойдаланишга пахтакорларнинг эътиборини жалб этиб, пахтакорларни маънавий ва моддий рағбатлантиришни кенг жорий этиш, илғор хўжаликларнинг тажрибасини сабот билан қўлланиш ва фан ютуқларидан кунт билан фойдаланиш — партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг бурчидир. Ҳосилдорликни ошириш ҳар бир колхоз ва совхознинг, ҳар бир бригада ва пахтакорнинг жонажон иши бўлиб қолмоғи керак.

5. Пленум партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларига пахта ҳосилдорлигини оширишда жуда катта аҳамиятга эга бўлган минерал ўғитлардан ва бошқа химиявий воситалардан янада самарали фойдаланиш чораларини кўришни, уларни ташиб келтириш ва сақлаш ишини яхшилашни, тупроқ карталари ва агрохимия картограммалари асосида ҳар бир даланинг эҳтиёжларини ҳисобга олиб, хўжаликларда ўғитни тўғри тақсимлашни топширади. Тупроқ унумдорлигини оширишнинг муҳим воситаси бўлган маҳаллий ўғитлардан кенг фойдаланиш зарур.

Авиация ёрдамида химиявий ишларни уюштириш, ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ўтказиш учун қишлоқ хўжалик органларининг, ўсимликларни ҳимоя қилиш станцияларининг ва қишлоқ хўжалик авиациясининг жавобгарлиги оширилсин.

Республика химия саноати ходимлари олдига қишлоқ хўжалигини зарур миқдорда минерал ўғитлар билан ва ўсимликларни ҳимоя қилувчи химиявий воситалар билан таъминлаш вазифаси қўйилсин.

6. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва унинг жойлардаги органларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига пахтачиликни комплекс механизациялашни ҳар томонлама ривожлантириш, мавжуд қишлоқ хўжалик техникасидан ва ер қазиш механизмларидан мақсадга мувофиқ ва ғоят унумли фойдаланиш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш, ҳосил йиғимини механизациялаш даражасини оширишга қаратилган йўлни изчиллик билан амалга ошириш, машина терими усталарини кўпроқ тайёрлаш, чигитни кенг қатор ораларига экишни пахтачиликда прогрессив йўл деб билиб, бу усулни кенг қўлланиш топширилсин.

Чигит кенг қаторлаб экиладиган майдонлар келгуси беш йилликнинг охирига бориб тахминан 800 минг гектарга етказилсин, қўриқ ерларда эса, пахтанинг ҳаммаси, қоида тариқасида, фақат шу усулда етиштирилсин.

«Узсельхозтехника» органларига колхоз ва совхозларга техника хизматини кескин суръатда яхшилашни таъминлаш, хўжаликларга тўла комплекс хизмат кўрсатишга ўтиш чораларини тезликда ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилсин.

Конструкторлик ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарига пахтачилик учун янги, мукаммалроқ машиналар конструкциясини тузиш ва бу машиналарнинг тайёрланишини таъминлаш, шу жумладан, ёввойи ўтларни илдизи билан юлиб оладиган, кичик суғориш шоҳобчаларини балчиқ ва лойдан тозалайдиган машиналар, экиш олдидан далаларни ишлаб, айни вақтда ўғит соладиган машиналарни, ғўзанинг ўсиш даврида суғориш ишларини механизациялаштириш учун керакли машиналарни, ҳосилни қават-ма-қават йиғиштириб оладиган пахта териш машиналарини, ғўзапояни йиғиб оладиган мукаммалроқ машиналарни ва бошқа машиналарни тайёрлашни таъминлаш топширилсин. Қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватини жадал ошириш зарур.

7. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ғўзанинг вилт касаллиги билан кураш соҳасида илмий-тадқиқотларни кескин суръатда кучайтириш зарур эканлигини кўрсатиб, илмий тадқиқот муассасаларининг эътиборини шунга жалб этади. Бу вазифани ҳал этиш — СоюзНИХИ, Ўсимликларни ҳимоя қилиш Ўрта Осиё институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг пахта селекцияси ва уруғчилиги институти, ўсимликлар экспериментал биологияси институти ва пахтачилик соҳасида тадқиқот ишларини олиб бораётган республикадаги бошқа илмий муассасаларнинг ишида бош йўл бўлиб қолиши лозим.

Селекциячи олимлар бу соҳада жуда муҳим роль ўйнайдилар. Улар пахтанинг вилт касалига бардош берадиган, тезпишар, янги, юқори ҳосилли навларини топиш учун бутун куч-ғайратларини сарф қилишлари керак. Пахта уруғчилигини янада яхшилаш лозим.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Пахта тозалаш саноати министрлиги уруғчилик ишларини яхшилаш учун қатъий чораларни амалга оширишлари ва вилт касалига дучор бўлмаган районларга бу касалнинг тарқалишига йўл қўймасликка алоҳида эътибор беришлари лозим.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, область ва район партия, Совет ва қишлоқ хўжалик органларига, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларига пахтанинг вилтга бардош бера оладиган мавжуд янги навларини тезликда кўпайтиришни таъминлаш топширилсин, токи чигитнинг вилт касалидан қаттиқ зарарланадиган навлари яқин 2-3 йил ичида бутунлай экилмасин.

8. Қишлоқда капитал қурилишни кучайтириш, янги колхоз ва совхоз посёлкаларини қуриш ҳамда мавжуд посёлкаларни қайта қуриш, уларни электр, газ, сув билан таъминлаш ва обод қилиш пахтачиликни юксалтириш билан бевосита алоқадор бўлиб, меҳнат унумдорлигини оширишнинг ва қишлоқ меҳнаткашларининг турмушини яхшилашнинг муҳим шарти эканлигини таъкидлаб, пленум республика Қишлоқ хўжалик министрлигига, Қишлоқ қурилиши министрлигига, Қурилиш министрлигига, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га ва «Узколхозстрой»га қишлоқда қурилиш юзасидан берилган топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашни, қурилиш-монтаж ташкилотларининг ишлаб чиқариш базаларини янада ривожлантириш чораларини кўришни топширади. Лойиҳа ва қурилиш ташкилотлари ишни шу тариқа уюштиришлари керакки, янги совхозлар қурилиши кўпи билан 3-4 йилдан кечикмай тугаллансин.

9. Пленум область, шаҳар ва район партия комитетларига пахтачилик ишларига партиявий раҳбарликни кучайтиришни, қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволини чуқур таҳлил этиб, омма ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишни такомиллаштиришни, раҳбарликнинг илмий методларини кенгроқ жорий этишни, колхоз ва совхозлар, министрликлар ва идоралар, лойиҳалаш ва илмий-тадқиқот муассасалари бошланғич партия ташкилотларининг роли ҳамда активлигини ошириш чораларини кўришни топширади.

Қишлоқ хўжалик кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш учун талабчанлик ва жавобгарликни ошириш зарур, кадрлар масаласида ленинча принципларни ҳарқандай тарзда бузишга нисбатан муросасиз бўлиш, давлат топшириқларининг бажарилишига систематик равишда халақит берадиган, хўжасизлик ва исрофгарчиликка йўл қўядиган кишиларга қатъий зарба бериш керак. Интизомни мустаҳкамлаш ва кадрларнинг жавобгарлигини ошириш учун кураш бир кампания бўлмай, балки партиямизнинг қатъий ва изчил йўли эканлигини эсда тутиш лозим.

Барча партия комитетлари колхоз ва совхоз мутахассислари, раҳбар ходимларини, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалигидаги оммавий касб кадрларини тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ишларини қаттиқ контроль қилиб туришлари, бу кадрларнинг муқим ишлаб қолишини таъминлаш, улар учун зарур ишлаб чиқариш ва маданий-маиший шароитларни вужудга келтириш чораларини кўришлари лозим.

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш фаолиятига ўз таъсирларини кучайтиришлари, колхознинг янги Уставига қаттиқ риоя қилинишини таъминлашлари керак. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармалари район ижроия комитетларининг қишлоқ хўжалик бошқармаларига айлантирилганлиги муносабати билан вужудга келган катта имкониятлардан тўла фойдаланилсин. Қишлоқ меҳнаткашларининг эҳтиёж ва талабларини қондириш, халқ маорифи, медицина хизмати, социал таъминот, савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш, посёлкаларни обод қилиш, уй-жой ва йўл қурилиши ишларини яхшилаш масалалари маҳаллий Советларнинг фаолиятида асосий ўрин олиши лозим.

Касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақа ва коммунистик меҳнат харакатини бутун чоралар билан ривожлантиришлари, колхозчилар ва совхоз ишчиларини ишлаб чиқаришни бошқаришга кунт билан жалб этишлари, интизомни мустаҳкамлаш, меҳнат тўғрисидаги қонунларга риоя этиш ҳақида доим ғамхўрлик қилишлари лозим.

Қишлоқ комсомол ташкилотлари асосий эътиборни ҳар бир йигит ва қизни меҳнатга, техникага, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига, ер ва пахтага муҳаббат руҳида тарбиялашга қаратишлари керак. Комсомоллар ёш деҳқонларнинг, қишлоқдаги барча йигит ва қизларнинг пахта етиштиришни кўпайтириш йўлидаги курашига етакчилик қилишлари лозим. Сув хўжалиги иншоотлари, саноат корхоналари қурилиши, янги ерларни ўзлаштиришни оталиққа олиш соҳасидаги ишларни кучайтириш — комсомолнинг шарафли ишидир.

Партия ташкилотларининг идеология соҳасидаги бутун иши улкан пахта учун курашга бўйсундирилиши керак. Бунинг учун одамларга таъсир кўрсатишнинг ҳамма форма ва воситаларидан — матбуот, радио, кино, телевидение, адабиёт ва санъатдан тўла ҳамда кенг фойдаланиш лозим. Ёзувчилар, композиторлар ва рассомларнинг асарларида пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнатини ёрқин акс эттириш зарур.

* * *

Пленум Ўзбекистон партия ташкилоти улкан пахта учун курашни республикадаги барча меҳнаткашларнинг жонажон ишига айлантириш, В. И. Ленин туғилган кунга юз йил тўладиган 1970 йилни пахта етиштиришни янада кўпайтириш йилига айлантириш учун ҳамма чораларни кўради, деб қатъий ишонч билдиради.

«ЯРОСЛАВЛЬ ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИДА ПАРТИЯ ЙИҒИЛИШЛАРИНИ ЎТКАЗИШ ПРАКТИКАСИ ТЎҒРИСИДА» КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

(Боши биринчи бетда)

Шу билан бирга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ҳисоблайдики, республиканинг кўпгина бошланғич партия ташкилотларида коммунистларнинг йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш даражаси, уларнинг таъсирчанлиги ва коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишга ўтказадиган таъсир кучи КПСС Марказий Комитетининг қарорида баён этилган талабларга жавоб бермайди.

Кўп ҳолларда партия йиғилишлари муҳокамасига аҳамиятсиз, актуал бўлмаган кундалик масалалар қўйилади, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги, ғоявий-сиёсий иш, ишлаб чиқариш, партия ва давлат интизоми, иқтисод қилиш ва тежамкорлик сингари туб ва жуда зарур масалалар кўпинча партия ташкилотларининг эътиборидан четда қолади. Буларнинг ҳаммаси коммунистларни ана шу энг муҳим вазифаларни ҳал этишда бевосита қатнашишдан четлаштириб қўяди, хўжалик раҳбарларини партия контролидан, бошланғич партия ташкилотлари олдидаги масъулиятдан, партиялилар оммасининг танқидидан ҳоли қилиб қўяди.

Партия комитетлари ва бюролари коммунистларнинг ўсиб бораётган сиёсий етуклигини, умумий билим ва маданий-техникавий савиясини етарли равишда ҳисобга олмаётирлар, кенг партиялилар оммасини йиғилишларни тайёрлашга камдан-кам жалб этиб, йиғилишларни фақат бир хил коммунистларнинг тор доираси кучи билан тайёрламоқдалар. Одатда бундай йиғилишлар қизиқиш туғдирмайди, фикр уйғотмайди, қизғин муҳокамага сабаб бўлмайди, расмий тусда ўтади, бошланғич партия ташкилотларидаги ва меҳнаткашлар коллективларидаги аҳволга лозим бўлган даражада таъсир ўтказмайди.

Йиғилишларда қабул қилинадиган қарорлар конкрет бўлмай, умумий, дабдабали тусда бўлиши ҳам кўпинча йиғилишларнинг таъсирчанлигини пасайтириб юборади. Партия ташкилотлари ўз қарорларида кўпинча ўзларига хос бўлмаган хўжалик вазифаларини ўз зиммаларига оладилар. Шу тариқа хўжалик раҳбарларининг ўрнини босадилар ва улар бажариши лозим бўлган ишлар билан шуғулланадилар, уларда масъулиятсизлик кайфиятини туғдирадилар. Кўпгина қарорларнинг ижросини текшириш қониқарсиз ташкил этилмоқда. Ана шуларнинг оқибатларида хўжалик фаолиятидаги ва сиёсий ишдаги камчиликлар сустлик билан йўқотилмоқда.

Кўпгина йиғилишлардаги докладларда ва нутқларда корхоналар, муассасаларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг секретарлари камдан-кам принципиал танқид қилинади, уларнинг шахсий хатолари ва камчиликлари кўпинча партия ташкилотлари ва умуман коллективларнинг гарданига юклаб қўйилади. Коммунистларнинг мулоҳазалари ва таклифларига кўп ҳолларда эътиборсизлик билан қаралаётганлиги танқид ва ўз-ўзини танқид қилишни ривожлантиришга халақит бермоқда. Айрим раҳбарлар танқидга жиззакилик билан қарайдилар, кек сақлайдилар, уларни танқид қилган кишиларни баъзан ишда қасддан қийин аҳволга солиб қўядилар.

Йўл қўйиб бўлмайдиган бундай ҳодисаларга партия ташкилотлари ва комитетлари ҳамиша ҳам лозим даражада зарба бераётир деб бўлмайди. Республика, область, шаҳар ва район ташкилотларининг баъзи бир раҳбар ходимлари бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида камдан-кам бўладилар, коммунистлар билан маслаҳатлашиш, уларнинг фикрини сабр-қаноат ва эътибор билан тинглаш эхтиёжини сезмайдилар. Раҳбарлар йиғилишларни юқоридан танқид қилиш ва навбатдаги кўрсатмаларни бериш учун қулай жой деб билаётган ҳоллар ҳам учраб туради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишдаги ана шу ва бошқа катта камчиликлар ва нуқсонларнинг энг муҳим сабаби шуки, кўпгина область, шаҳар ва район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларининг кундалик ҳаёти ва амалий фаолиятига ҳали ҳам унчалик чуқур кириб бормаётирлар, партия интизомининг аҳволи учун уларга нисбатан бўлган талабчанликни лозим тарзда оширмаётирлар, партия йиғилишларини ўтказиш практикасини дуруст анализ қилмаётирлар ва умумлаштирмаётирлар, кўпинча бу ишдаги камчиликларга муросасозлик билан қарамоқдалар, деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказиш практикаси тўғрисида»ги қарори изчиллик билан бажариш учун дастуруламал деб қабул қилинсин.

Область, шаҳар, район партия комитетларига ва бошланғич партия ташкилотларига КПСС Марказий Комитети қарорида кўрсатилган камчиликларни тугатиш учун кескин чоралар кўриш, партия йиғилишларининг коммунистик қурилиш соҳасидаги ҳамма вазифаларни амалга оширишдаги ролини ва таъсирчанлигини янада кучайтиришни таъминлаш топширилсин. Партия комитетлари кунт билан шунга ҳаракат қилсинларки, партия йиғилишлари партия аъзолари ва кандидатларининг, барча меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ёрдам берадиган бўлсин, коммунистларни ва партиясизларни КПСС XXIII съезди қарорларини, партия кўрсатмаларини бажаришга, ижтимоий ишлаб чиқаришни янада юксалтириш, социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, оммани ғоявий тарбиялашни ва аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш учун курашга сафарбар қилишнинг таъсирчан воситаси бўлиб қолсин.

2. Партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш практикасини чуқур ва атрофлича анализ қилиш, такомиллаштириш, уларнинг мазмунига алоҳида эътибор бериш, самарадорлигини ошириш партия комитетларидан талаб қилинсин. Партия ташкилотлари ва меҳнаткашларнинг коллективлари ҳаёти талаб қилаётган, уларнинг фаолияти учун биринчи даражали аҳамиятга эга бўлган масалаларни йиғилишларнинг муҳокамасига қўймоқ керак. Цех партия ташкилотларининг роли ва аҳамияти тобора ўсиб бораётганлигини ҳисобга олиб, шу ташкилотлардаги партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишни яхшилашга алоҳида эътибор берилсин.

Партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари бошланғич партия ташкилотининг олий органи бўлган ҳар бир йиғилишнинг аҳамиятини кўтаришлари, йиғилишнинг коммунистларни тарбиялаш мактаби бўлишига, уларни сиёсий чиниқтиришга актив кўмаклашишига, ўз ташкилотидаги ва умуман партиядаги ишларнинг аҳволи учун уларнинг шахсий масъулиятини оширишга эришишлари лозим.

3. Пленум ҳар бир йиғилишни пухта тайёрлаш, йиғилишлар уюшқоқлик билан, эркин ва ишчан фикрлашув, юксак принципиаллик ва ўзаро талабчанлик вазиятида актив ўтиши тўғрисида ғоят ғамхўрлик қилиш зарурлигига область, шаҳар, район партия комитетларининг, бошланғич партия ташкилотлари, партия бюролари ва комитетлари секретарларининг, аъзоларининг эътиборини жалб қилади. Йиғилишларни олдиндан тузилган планларга биноан тайёрлашнинг тажрибада ўзини оқлаган усулидан кенг фойдаланиш, масалаларни ва қарорларнинг лойиҳаларини тайёрлашга коммунистларнинг кўпчилик оммасини жалб этиш, партиянинг оддий аъзолари ва кандидатлари йиғилишларда тез-тез сўзга чиқиб ўз фикрларини ошкора баҳам кўришлари учун ҳамма зарур шароитларни яратиб бериш партия комитетларига тавсия қилинсин.

4. Партия йиғилишларида танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг авж олдириш, танқиднинг таъсирчанлигини ошириш чораларини кўриш область, шаҳар ва район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларининг партия комитетлари ва бюроларига топширилсин. Танқиддан фойдаланиб, ишдаги хато ва камчиликлар тугатилсин ва уларнинг олди олинсин, кадрлар партия ва давлат интизомига қатъиян риоя этиш, топширилган иш учун юксак масъулият руҳида тарбиялансин.

Барча партия ташкилотларида коммунистлар камчиликларни дадил очиб ташлайдиган ва улар принципиал танқид, амалий таклифлар бажонидил қабул қилиб олиниб қўллаб-қувватланишига ишонадиган вазият вужудга келтирилиши керак.

Бошланғич партия ташкилотларининг партия комитетлари ва бюролари танқидий мулоҳазалар ва таклифлар қандай амалга оширилаётганлигини доимо кузатиб туришлари ва бу ҳақда коммунистларни ўз вақтида хабардор қилишлари керак. Район, шаҳар, область ва республика партия, совет, хўжалик ва бошқа органлари шаънига айтилган мулоҳазалар умумлаштирилиб, шу органларга етказилиши лозим. Ана шу органларнинг раҳбарлари ҳамма танқидий мулоҳазаларни ўз вақтида ва эътибор бериб қараб чиқишлари ва кўрилган чораларни бошланғич ташкилотларга хабар қилишлари зарур.

5. Муҳокама этилган масалалар юзасидан конкрет ва асосли қарорлар қабул қилинишига эришиш бошланғич партия ташкилотларига топширилсин. Қабул этилган қарорларнинг ижросини ташкил қилиш ва текшириш тубдан яхшилансин, қарорларнинг ижросини пайсалга солишда айбдор бўлган кишилардан қаттиқ жавоб талаб қилинсин. Коллектив бўлиб ишлаб чиқилган чора-тадбирларни амалга оширишда ҳар бир коммунист актив иштирок этиши керак. Шундай практика жорий этилсинки, ҳар бир йиғилишда аввал қабул қилинган қарорлар ва коммунистларнинг таклифлари қандай бажарилганлиги тўғрисида ахборот бериладиган бўлсин.

6. Республика партия ташкилотида ёш коммунистлар катта салмоқни эгаллаб турганлигини, уларнинг кўпчилиги партия турмуши нормаларини ҳали чуқур ўзлаштирмаганлигини ва лозим даражада партиявий чиниқиш сабоғини олмаганлигини, бу эса уларнинг партия йиғилишларидаги активлигига ҳалақит бераётганлигини назарда тутиб, шаҳар, район партия комитетларига ёш коммунистларнинг партия ташкилий тузилиши принципларини, партия ички демократияси асосларини, КПСС аъзоларининг, бошланғич партия ташкилотларининг ҳуқуқлари ва вазифаларини ўрганишига доир тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш тавсия қилинсин. Ҳамма коммунистлар ва кенг меҳнаткашлар оммаси КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига аталган Тезисларини ўрганишига алоҳида эътибор берилиши керак.

7. Тошкент олий партия мактабининг, республикалараро ва областлараро курсларнинг, марксизм-ленинизм кечки университетларининг ва партия қурилишини ўрганувчи семинарларининг ўқув планларига коммунистларнинг йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш назарияси ва практикасига доир, шу йиғилишларнинг партия ташкилотлари фаолиятидаги роли ва аҳамиятига доир зарур темаларни киритиш мақсадга мувофиқ деб топилсин.

8. «Ўзбекистон коммунисти» («Коммунист Узбекистана»), «Партия турмуши» («Партийная жизнь») журналларининг редакцияларига, республика, область ва район газеталарига партия йиғилишлари тўғрисидаги материалларни мунтазам равишда эълон қилиб туриш, бу ишдаги ижобий тажрибани ибрат бўларли тарзда тасвирлаб бериш ҳамда камчиликларни кескин равишда очиб ташлаб танқид қилиш топширилсин.

9. Пленум область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети қарорининг чуқур маъноси ва аҳамиятини ҳар бир коммунистнинг онгига сингдириши, ҳар бир партия ташкилоти партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш практикасини яхшилашга қаратилган конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишини таъминлаши зарур деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш практикасини ҳар томонлама яхшилаш бутун партия иши савиясини янада ошириш, партия турмуши ленинча нормаларини мустаҳкамлаш учун катта принципиал аҳамиятга эга бўлади, КПСС XXIII съезди қарорларини муваффақиятли бажаришнинг энг муҳим шарти бўлади, деб ҳисоблайди.

ЗАРБДОРЛАР

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЙЎЛКАЛАРДА тизилиб турган экскаваторлар ҳали замон платформаларга ортилиб қўриққа жўнатилади. Улар ҳозиргина бош конвейердан тушган.

— Бу экскаваторларни кўрганларингизга ўхшатолмаяпсиз, чамаси,— деди завод бош конструктори Лазарь Натанович Рабинов.— Илгариги «Э304А» маркали экскаваторни модернизация қилиб, энди шунақасини чиқаряпмиз.

Заводнинг конструкторлик бўлими инженерлари бу йўлда анча вақт изланишди. Ниҳоят, ҳозир йўлкаларда тизилиб турган «Э304В» маркали машиналарнинг варианти бошқа вариантлардан унумлироқ ва бошқариш учун қулайроқ деб топилди. Инженерлар бу ерда экскаваторни бошқарадиган машинистнинг ғамини кўпроқ ейишди. Унинг қишин-ёзин, куну-тун ишлашини ҳисобга олиб, қатор қулайликлар яратишди.

— Аввало, машинанинг бошқариш системаси такомиллаштирилди,— деди бош конструктор.— Илгари машиналарни ричаглар бошқарган бўлса, энди пневматик воситалар бу вазифани бажаряпти. Бунда машинист ортиқча куч сарф қилмайди, толиқмайди ҳам. Машинада ҳаракат қисмлари қулай йиғилган.

Л. Рабинов олдинда турган экскаваторнинг кабина эшигини очди. Юмшоқ ўриндиққа гард ҳам юқмаган. Машинистга бу ердан ҳартум ҳаракати ҳам, иш майдони ҳам кафтдек кўриниб туради. Керак бўлса, кабина бурчагидаги печкани бир зумда иситиб юбориш мумкин. Вентилятор эса ҳавони янгилаб туради.

Бундай қулайликларнинг биронтаси ҳам илгариги маркадаги машиналарда йўқ эди. Шунинг учун ҳам қўриқ ер очаётган соҳибкорлар-у, бинокорлардан, чет эллик дўстлар-у, қардош республикалардаги биродарлардан келаётган буюртмаларнинг чеки кўринмаяпти. Корхона аҳли дўстлар талабини тўлароқ қондириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб меҳнат қилмоқдалар. Коммунистлар бу мусобақанинг олдинги сафларида.

КОРХОНА меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг инженери Александра Павловна Асеева тартиб билан тикилган бир даста қоғозни стол устига қўйди.

— Социалистик мусобақага оид барча саволларга шу ердан жавоб топиш мумкин,— деди у ва қоғозларни бир-бир варақлашга тушди.

Коммунистчасига меҳнат қилаётганлар сафи корхонада йил сайин ошиб боряпти. Заводнинг 51 кишилик марказий лабораторияси биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи номини олишга муяссар бўлган. Бу ерда сезгир приборлар ёрдами билан цехларда эритилаётган пўлат, тайёрланаётган деталнинг сифати текширилади. Ҳар бир қисм жиддий синовдан ўтказилади. Коммунистлардан Галина Кудрявцева, Татьяна Белензин, Антонина Потапова каби мутахассислар бу операцияларни ниҳоятда синчковлик билан бажаришади.

Қуюв цехида эса меҳнат қилаётган ишчилардан 180 киши коммунистик меҳнат коллективи номи учун курашмоқда. Цехда ҳозир 28 коммунистик меҳнат зарбдори ишлаяпти. 1-механика цехида эса 71 киши зарбдорлик гувоҳномасига эга. Токарь Василий Слинко уларнинг биридир.

Василийнинг токарь Федор Коваленкога шогирд тушганига яқинда ўн тўрт йил тўлди. Икки ой устоз чизган чизиқдан чиқмай ҳунар ўрганди. Техникага қизиқиши бор экан, тезда ишга қўли келиб қолди ўшанда. Муддатидан бир ой олдин устози мустақил ишлашга тавсия этди.

Унинг қўлидан чиққан қисмлар қанчадан-қанча экскаваторни оёққа турғазмади, дейсиз. Меҳнат қилиб, ўзи ҳам кам бўлмади. Дўстлар ишончини оқлаб, партия сафига аъзо бўлди. Цех партия бюросига аъзо қилиб сайланди. Мана, энди каттагина бригадага бошчилик қиляпти.

В. Слинко бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига кунлик топшириқни камида 120 процентдан адо этиш, иккита рационализаторлик таклифи киритиб, кўплаб хом ашёни тежаб қолиш учун курашмоқда.

Улар Йўлдошев бошлиқ бригада аъзоларини мусобақалашишга чақиришган.

Коммунист Раҳим Йўлдошевнинг ҳаёт йўли ҳам Василийникига ўхшаб кетади. Раҳим ака — шу корхона фарзанди. Ҳунар-техника билим юртини тамомлаб, токарлик станогини бошқаришга киришганда мўйлови эндигина сабза урган ёшгина йигитча эди. Бир-икки йил ишлагач, ёши етиб, армия сафига жўнади. Ҳарбий хизматни тамомлаб, яна ўз жонажон корхонасига — дўстлари бағрига қайтди. Эндиликда корхонада уни танимаган киши йўқ. Тўртинчи разрядли токарь ўзи. Завод партия бюросининг аъзоси, меҳнаткашлар депутатлари Куйбишев район Советининг депутати. Ҳозир беш йилликнинг сўнгги йили ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Бригада аъзолари ҳам ўз раҳбарларидан ўрнак олиб, кунлик топшириқларни доимо ортиғи билан адо этишга эришмоқдалар.

Экскаватор заводида 1201 киши коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашиб, ажойиб зафарларга эришмоқда. 216 киши коммунистик меҳнат зарбдори, ўз сафига 276 кишини бирлаштирган 47 бригада эса коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган.

Доҳиймиз В. И. Ленин юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақа ишчилар активлигини яна ҳам ошириб юборган. Коммунистлар мусобақани уюштиришда, барчани топшириқларни бажаришга сафарбар этишда ташкилотчилик қилмоқдалар. Шу боисдан ҳам корхонада юбилей мажбурияти муваффақиятли адо этиляпти.

Ж. НОСИРОВ,
Тошкент шаҳри.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ ОТ ЗАВОДИДАН РЕПОРТАЖ

СУРАТДА: Тошкент-отлари яйловда.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ ОТЛАРИ

Адрларда йилқи уйири

ҚИШ ҳавоси чодирини ёзган. Ҳозиргина туша бошлаган туман адрларда ҳарир дока сингари этагини сургаб юради. Туман орқасидан кўриниб турган қуёш оловда қиздирилган олтин баркашни эслатади.

Сойликдан адрга ўрмалаб келаётган йилқи уйири туман орасида аллақандай сеҳрли бўлиб кўринарди. Йилқичи қамчисининг ўхтин-ўхтин эшитиб турган қарс-қарс овози атрофга таралади. Отлар ва тойлар пишқириши, баъзи-баъзида ўт талашибми, бирор нарсани қизғанибми, пишқириши, тепиниши жуда яқиндан эшитилади.

Ана шу сой-адрларни қадамба-қадам кезиб чиққан, эндигина туғилиб, ҳали оёқда туролмай гандираклайдиган қулунларни область, республика, Иттифоқ пойгаларида ҳам олдига от ўтказмайдиган учқур Қорабайир бўлгунигача тарбиялаб ўстирган, уларни туёғидан то қулоғигача силаб-сийпаб, парваришлаган бу йилқичилар ҳақида гапирмай бўладими?

Йилқичиларнинг тиним билмас ишларини кузатиб турганда ўтган йилнинг қишида гувоҳи бўлган бир воқеа кўз олдимиздан ўтди.

...Тун бўйи қор ёғиб чиққан. Қор зарбидан дарахтлар шохи эгилиб, оппоқ чодралар ҳосил қилган. Шаҳар от чопар майдонга кўчиб бораётгандай, кўчаларда машиналар қаторининг боши ҳам, кети ҳам кўринмайди. Ипподром майдони гавжум. Симёғочлар тепасига ўрнатилган радио карнайлардан хабар тарқайди: мусобақалар бошланади...

Катта майдоннинг нариги бошидан икки от шамолдай учиб келмоқда. Бири оқ, бири жийрон. Минглаб кўзлар уларга тикилган. Томошабинлар орасида шу отларнинг бирини қулунлигида оёққа турғазган, биринчи бор бўйнидан ушлаб, ер тепиниб, пишқириб турган безовта бия ёнига олиб борган киши ҳам турибди. Ҳали отлар югуриши бошланган дақиқада қўллари мушт бўлиб тугилган, кўзлари чақнаб кетган-ди. Ана шу оловли кўзлар отнинг югуришини қадам-бақадам кузатиб турибди.

— Ҳа жонивор, бўш келма, яна бир зўр бер, ҳа яхши... — атрофдагилардан ийманмай, тортинмай такрорларди шу сўзларни у.

Занг урилди. У кузатиб турган от рақибидан тўрт қадам олдин маррани босиб ўтди. У қалби қувончга тўлиб, қарсак чалди, ёнидаги дўстини қучоқлаб ўпди.

Энди «қиз қувди» мусобақаси бошланади. Бу пойгада ҳам у қулунлигидан от бўлгунча боққан жийрон бор эди. Ана шу отни бошқарган йигит Худойберган Умрзоқов чавандоз қизга қувиб етиб, худди одамлар гавжум жойга келганда унинг бўйнига қўл ташлаб бўса олди. Чапак, қийқириқ осмони-палакка чиқади. Ўзи парвариш қилган отларнинг пойгада чопишини боядан бери бутун вужуди билан кузатиб турган бу киши томошабинлар даврасидан чиқар экан, севинчи ичига сиғмас эди.

Ана шу икки от ҳозир биз кузатиб турган сой-адрларда катта бўлган, касбига меҳр қўйган кишилар қўлида боқиб ўстирилганди.

— Отинг катта бир мусобақада ғолиб чиқса борми, чеккан ташвишинг кўтарилади, кетади, — дейди йилқибоқар.

Ўтган йилги пахта байрами кунларида бўлган пойгада биз таърифлаётган хўжалик — Ўрта Чирчиқ районидаги Тошкент отчилик заводининг учқур қора байирларининг жиловини тутган йигитлар совриннинг каттасини олишган эди.

— Ҳали бизнинг отлар бошқа отлар чангида қолмаган, сачратган лойни юзига теккизмаган, — дейди отчилик заводининг директори Йўлдош Сулаймонов, — бундан кейин ҳам шундай бўлади.

Отчилик заводининг бугунги ишларини кузатганда, одамларнинг йилқичиликка бўлган ҳавасини, каттадан-кичик ўз вазифасига сидқидил қараётганини кўрганда директорнинг бу гаплари заминдорлигига қаноат ҳосил қиласиз.

Отларни сой-адрда боқиб, уларни гоҳ силаб-сийпаб, гоҳ силтаб, гоҳ оғзига бир чақмоқ қанд солиб ҳам жонивор жонини киритаётган, ҳам ардоқлаётган йилқибоқар, отбоқару от ўргатувчиларнинг ишларини кузатиб туриб, улар катта мусобақаларда ғолиб чиқиш учун не-не машаққатлар бошидан кечиришини тасаввур қила оласиз.

Биз ҳозир йилқи ёйиб боқилаётган сой-адрлардан, наслдор айғирлар ўргатилаётган манеждан қайтиб келиб, директор хонасида суҳбатлашиб ўтирибмиз. Директор ҳавас билан Умрзоқова, унинг умр йўлдоши Худойберган Умрзоқовлар ҳақида, ота-бола чавандозлар Григорий Васильевич Ивадин билан Сергей Ивадинлар тўғрисида, тойларни парвариш қилувчи Норқул Ўрозбоев билан йилқибоқарлар Нишонбой Ахилбеков, Эркабой Исмоилов хусусида фахр билан сўзлайди:

— Ана шунақа кишиларга суяниб ишлаётганимиз учун ҳам отларимиз ўзгир, қимиз оқими шалола, қази-қарта кўпайяпти,— дейди директор.

Ўзбекистон партия ва ҳукумати йилқичиликни ривожлантиришга катта эътибор бериб келмоқдалар, — давом этади Йўлдош Сулаймонов. — Биз ҳам чорвачиликнинг ана шу тармоғини юксалтириш, аҳолини от гўштига, қимизга бўлган талабини қондириш учун ниманики зарур бўлса, ҳаммасини амалга ошириш тадбирларини кўрмоқдамиз.

Илгариги Тошкент наслчилик совхозимиз номини ўзгартириб от заводи ташкил этилиши юқорида айтилган ишларни кенг кўламда юксалтириш билан бирга халқимиз ўртасидаги кенг тарқалган от спортини ҳам ўстириш, Иттифоқимизга машҳур бўладиган чавандоз отлар зотини етиштиришда катта хизмат қилишига аминмиз.

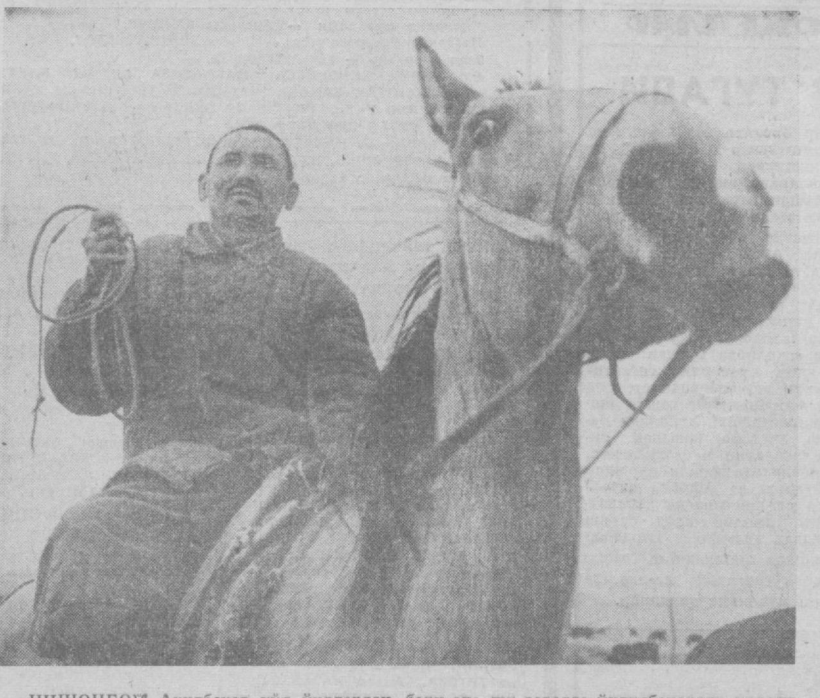

НИШОНБОЙ Аҳилбеков кўп йиллардан бери ана шу заводда йилқибоқарлик қилади. У ўзининг камтарин меҳнати туфайли кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда. Суратда: моҳир йилқибоқар Н. Аҳилбеков.

Қимиз ичган — дард тортмас

ХАЛҚИМИЗ қимизни шундай таърифлайди. Буни медицина ҳам тан олади. Санаторийларда, дам олиш уйларида қимиз табиий дорилардан бири сифатида истеъмол қилинади.

Афсуски, бир вақтлари, унча узоқ эмас, бундан олти-етти йил муқаддам йилқичиликни ривожлантиришга бўлган муносабат ёмон эди. Ҳатто уни механизацияга қарама-қарши қўйиб, техника ривожланган бир пайтда отуловнинг нима даркори бор? деювчилар ҳам бўлди. Колхоз-совхозларда ишчи отлар камайиб кетганлиги важидан айрим юмушларни бажаришда кишилар кўп қийналишди. Битта от билан бажариш мумкин бўлган ишни эллик-олтмиш от кучига эга трактор билан бажаришга мажбур бўлишди.

Ёки яна бир мисол. Бу гапни айтиш ниҳоятда зарур бўлгани учун ҳам кўпчилик муҳокамасига ташламоқчимиз: Куз тугаб, қиш бошланиши билан сабзавоткор колхоз ва совхозлар от гўнги қидира бошлайдилар, чунки ана шу хўжаликларда, юқорида айтиб ўтилганидек, от жуда камайиб кетган эди. Ваҳоланки, бу хўжаликларда от нафақат гўнги учун, балки улов сифатида, деҳқончилик, чорвачилик ишларини бажариш воситаси сифатида ҳам ниҳоятда зарур. Парник чуқурига белгиланган миқдорда от гўнги солинмаса, сабзавот уруғининг униб чиқиши кечикади, ҳатто чириб кетади. Худди шунингдек, отнинг думи, ёли ҳам кийим-кечак тикувчи фирмалар учун нечоғлик кераклигини ҳамма яхши билади.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, от одамлар учун ҳам, қишлоқ хўжалиги ва саноат учун ҳам ҳеч мустасносиз зарур. Шуни ҳисобга олганда чорвачиликнинг бу соҳасини йил сайин ривожлантириш, шу хусусда республика партия ва ҳукуматининг кўрсатмасини сўзсиз бажариш хўжаликлар ва район раҳбарларининг шарафли бурчидир.

Тошкент наслчилик совхозининг номи ўзгариб, Тошкент от заводи деб аталиши билан фақат номи ўзгариб қолмади. Бу ерда йилқи туёғини кескин кўпайтириш кўзда тутилмоқдаки, бу юқорида айтилган гапларнинг амалий шоҳидидир. 1970 йил учун белгиланган планга кўра, отнинг умумий сонини 450 бошга, бияларни 145 бошга етказишга қарор қилинди. 1971—1975 йиллар давомида бу рақамни 500 тага етказиш, бияларни 200 тага етказиш мўлжалланмоқда.

Бу муҳим вазифаларни муваффақиятли бажаришда зарур миқдорда ем-хашак экинлари майдонини кенгайтириш, ҳосилдорлигини ошириш ҳал қилувчи роль ўйнайди. Ҳозирги пайтда от заводида шартли суғориладиган ерлардан кўплаб беда ҳосили олаётган мириш-кор деҳқонлар кўп. Мутал Каримов бошқарувчи бўлган бўлим ишчилари арпа, сули, айниқса бедадан юқори ҳосил олмоқдалар. Улар бу йил бедапояни яна 50 гектарга кенгайтириб 350 гектарга етказмоқчилар.

Наслдор той, отларга едириш учун бу йил хўжалик бир қанча ерга сабзи экиши керак. Маълумки, сабзи — энг кўп сув талаб қиладиган экинлардан. Агар сув кўпайтирилса, беда ҳосили икки баравар ошиши, сабзидан мўлжалдаги унум олиниши мумкин. Агар сув масаласи ўтган йиллардаги сингари ҳал қилинмай қолаверса белгиланган тадбирларнинг муваффақиятли бажарилиши мушкуллашиб қолади.

Озиқли от ҳоримас

ХАЛҚИМИЗНИНГ бу доно мақолига от заводи коллективи қаттиқ амал қилиб келмоқда. Отларга ем бўладиган арпа, сули майдони йил сайин кенгайиб, ҳосилдорлик ошмоқда. Суғориладиган ва шартли суғориладиган бедазорлардан имконият борича кўплаб пичан тайёрланмоқда.

От суйиб ейдиган беда пичанини янада кўпайтириш учун катта имкониятлар бор. Аммо, от заводининг ўз кучи билан бу имкониятларни амалга ошириш қийин. Бунинг учун тегишли ташкилотлар яқиндан амалий ёрдам кўрсатишлари зарур.

Бу ёрдам нималардан иборат?

Совхозда 1000 гектардан ортиқ бедазор бор. Шу бедазорлар бултур бир марта ҳам суғорилгани йўқ. Ҳеч бўлмаса, бу майдон бир икки марта сув ичганда олинган ҳосил 40—50 центнер эмас, 70—80 центнер, ҳатто ундан ҳам юқори бўларди, чунки бу жойларнинг ери беда учун жуда ҳам яхши мослашган.

Хўш, нега сув етарли миқдорда етиб келмаётир? От заводи раҳбарларининг айтишига қараганда, хўжаликка сув келадиган Хўжабаланд канали Шовотсой тагидан ўтказилган қувур орқали келади. Бу қувур 1936 йилда қурилган, яъни ўша вақтдаги сувга бўлган эҳтиёжни қондириш даражасида бўлган. Ҳозир бу қувурдан ўтадиган сув хўжаликнинг сувга бўлган талабини тўла қондирмайди.

Бу аҳволдан қутилиш учун аввало қувурни кенгайтириш, канал қирғоқларидан 6 километрни бетонлаштириш лойиҳаси тузилган эди. Ана шу лойиҳа 1968 йилгача тугалланиши, иш 1969 йилда битказилиши кўзда тутилган эди. Аммо ана шу ишни бажарадиган Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги органлари ўз зиммаларидаги топшириқни белгиланган муддатда бажариш у ёқда турсин, мана 1970 йил ҳам бошланди, лекин иш тузукроқ бошлангани йўқ. Аҳвол шундай давом этадиган бўлса бу йил ҳам бедазорларни сув билан таъминлаш мушкул аҳволда қолади.

Юқорида айтганимиздек, озиқлик от ҳоримас. Хўжаликда йилқичиликни янада ривожлантириш ҳақида қарорлар қабул қилиниб, муҳим тадбирлар белгиланган экан, бу вазифани муваффақиятли адо этиш учун тегишли ташкилотлар ўз вазифаларини ва бурчларини масъулиятини тўла ҳис қилган ҳолда бажарганларидагина мақсадга тўла эришилади.

«Қанотли» тулпорлар

БУЛТУР Иттифоқ мусобақасида Тошкент от заводининг чавандози Худойберган Умурзоқов СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги мукофотини, Сергей Левадин эса ЎзССР мукофотини олишга сазовор бўлдилар. Республикамиз шарафини ҳимоя қилган бу чапдаст чавандозларнинг муваффақияти от заводи коллективини ғоят қувонтирди.

Айниқса, Худойберганнинг умр йўлдоши У. Умурзоқова, Сергейнинг дадаси Григорий Васильевич Левадиннинг хурсандчилиги чексиз эди. Тойларни, отларни тарбиялаб боқишда, туёқларидан ўт чақнайдиган Қорабайирларни тарбиялашда ана шуларнинг хизмати катта. Коммунист У. Умурзоқова боқимидаги чавандоз тойлар от бўлиб, пойгага тушгандан бери ҳали шу вақтгача олдига от ўтказмаган. 1941 йилгача йилқичи бўлиб ишлаган, отнинг қадам ташлашидан қанақалигини айтиб берадиган Григорий Васильевич Левадин эса мана ўн тўққиз-йигирма йилдан бери тренерлик қилади. Унинг Қорабайирлари гўё қанот боғлагандек учқур.

1970 йилдан бошлаб чавандозлар ва пойгачи отлар тайёрлайдиган махсус спорт мактаби ишга туширилади. Бу на фақат от заводида, умуман республикамизда от спортини кескин ривожлантириш имкониятини беради.

Совет Иттифоқи Маршали Семен Михайлович Будённий от заводига икки марта ташриф буюрган. У ҳар галги келишида бу ердаги отларни синчковлик билан кўздан кечирган, уларнинг насли асл Қорабайирлар зотидан эканлигини алоҳида таъкидлаб, чопқирлигига алоҳида баҳо берган. Шу билан Семен Михайлович жуда кўп фойдали маслаҳатлар берган. От заводи коллективи бу маслаҳатларни изчиллик билан амалга оширяпти.

Тўйтепадан чиқиб, Илёс Полвонов номли Тошкент каналидан ўтганда поёнсиз далалар кўринади. Шу ердан баландликлар бошланади. Ўнг ва сўл томон тоғларгача туташиб кетган сой адрлар. Баҳор кезлари шу ерларга келсангиз, лола-қизғалдоқлар гулханини, шабадада тўлқинланиб турган мовий ғаллазорларни кўрасиз. От ва тойларнинг кишнаши, қўй-қўзиларнинг маъраши бу томонлар чорвадорлар макони эканидан дарак беради.

Оёқлари узун, бўйни тик, қамишқулоқ Қорабайир от ўйноқлаб келаётганини, у мана ҳозир учишга отланаётган бургут мисоли олдинга интилаётганини кўрасиз. Пахта байрамларида, катта мусобақаларда шамолдек учиб бораётган отлар туёғи даставвал шу тупроққа тегади, шу жойларда ўтлаб, баҳра олади. Шу адирларнинг ўт-ўланини еб, учқур бўлиб етилади. Спорт мусобақаларида қанча-қанча соврин олган от ҳам, чавандоз аввало ўзига ғолиблик қаноти ҳадя этган шу ерларга келиб, унга қуллуқ қилади, тупроғини ардоқлайди.

От заводи партия ташкилотининг секретари Мажид Давронов ана шу ҳис-туйғуни таърифлаб бундай дейди:

— Отинг чопқир бўлса, кўнглинг ёрқин бўлади. Бировнинг чангида қолмайсан. Одамларимиз меҳнатда, отларимиз мусобақада ҳеч орқада қолмайдилар. Маррага ҳамиша олдин етиб келиб, катта соврин эгаси бўлсинлар.

Биз ҳам шунга тилакдошмиз...

С. МАҲКАМОВ.

ТОШКЕНТ от заводининг етиштираётган чавандоз отлари турли мусобақаларга қатнашиб донг таратмоқда, у ўз заводи шарафини узоқ-узоқларга ёймоқда. Суратда: чавандоз қорабайир «Фильм» лақабли от.

МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ ТАШКИЛ ЭТАЙЛИК

«Ташсельмаш» заводининг қуюв цехида пахта териш машиналари деталларини қолиплашнинг конвейер участкаси республикадаги кўпгина металл ишлаш корхоналаридаги мутахассисларнинг эътиборини жалб қилмоқда. Завод меҳнатни илмий ташкил этиш лабораториясининг комплекс планига мувофиқ шу участкадаги меҳнат илмий ташкил этилганлиги туфайли меҳнат унумдорлиги йигирма процент ошди. Бир неча йиллардан бери машина ишлаб чиқариш маромини бузиб келаётган, иш вақтининг кўплаб бекор ўтишига сабаб бўлаётган «танг жой» шу тариқа тугатилди.

14 январда Тошкентда меҳнатни илмий ташкил этишга бағишлаб очилган шаҳар конференциясида меҳнатни илмий асосда самарали ташкил этишга доир мисоллар айтиб берилди. Электрон-техника заводининг элликта ишлаб чиқариш участкасида жорий этилган ана шундай планлар кейинги икки йил ичида ярим миллион сўмдан ортиқ маблағни тежаб қолиш имконини берди.

Тошкент корхоналарида меҳнатни илмий ташкил этишнинг комплекс планларини ишлаб чиқишда 1600 дан ортиқ ижодий бригада қатнашмоқда, деди шаҳар партия комитетининг секретари М. А. Толипов конференцияда қилган докладида. Шунинг натижасида икки йил ичида тахминан ўн тўрт миллион сўм тежаб қолинди. Ишлаб чиқариш маданиятини ошириш жамоат кўригидан ўтказилган вақтда ишчилар, мастерлар, инженерлар, экономистлар меҳнатни илмий ташкил этишга доир минглаб таклифлар беришди.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚДА ЎҚИШ ДАВРИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красний водопад» тажриба базасида чорвачилик фермаларини механизациялаш илғор тажрибаси ўргатиладиган республика мактабида машғулотлар бошланди. Бу ердаги сут соғиш зали дарсхонага айланди, республиканинг донгдор сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Ивановна Чудная муаллимлик вазифасини ўтамоқда. Тошкент областининг колхоз ва совхозларидан келган сут соғувчилардан 20 киши илғор тажрибаларни ўргана бошлади. Улардан кейин бу ерга Андижон ва Фарғона областларининг сут соғувчилари келишади. Қишки ўқув даврида А. И. Чуднаянинг 165 издоши машинада сут соғиш маҳоратини ўрганиб кетади.

Яқин кунларда илғор тажрибани ўргатувчи яна битта республика мактабида машғулотлар бошланди. Пахтачиликни комплекс механизациялаш бригадаларининг раҳбарлари, сабзавотчилар, боғдорлар, қоракўлчилар, паррандачилар ва бошқа касб эгалари ўз малакаларини оширадилар. Қиш фаслида республика мактабларида Ўзбекистон дала ва фермаларининг салкам 900 меҳнатчиси ўз билимларини оширадилар.

(ЎзТАГ).

КЎПЛАБ ГАЗ ПЛИТАЛАРИ

Ҳозирги кунда газга эҳтиёж жуда катта. Газ плитаси бўлган хонадонлар сони ҳам тобора кўпайиб бормоқда. Тошкентдаги «Газоаппарат» заводи ишчи-хизматчилари аҳоли талабини ҳисобга олиб кўплаб газ плиталари ишлаб чиқармоқда.

Корхона коллективи асосан «ГГП—2» маркали икки комфорали плиталар тайёрлаяпти. Улар ўтган йили 105 мингта ана шундай газ плиталари ишлаб чиқаришди.

Завод маҳсулотлари қардош республикалар — РСФСР, Қозоғистон ва бошқа кўплаб шаҳарларга юборилмоқда.

К. АФАНАСЬЕВ.

СПОРТ

КОНЬКИ СПОРТИНИНГ ЛАУРЕАТИ

Олмаота яқинида ўтказилган мамлакат чемпионати мусобақаларида москвалик студент Валерий Лаврушкин сурункасига иккинчи йил конькида тез югуриш бўйича СССРнинг абсолют чемпиони номини олди. Шунингдек, у 5000 ва 10000 метрга бўлган пойгада ҳам иккита олтин медални қўлга киритди. 1500 метрлик масофага эса учинчи бўлиб келди ҳамда бронза медали билан тақдирланди.

10 километрлик пойгада чемпиондан сал орқада қолган воскресенсклик Юрик Юмашев кумуш медаль эгаси бўлди.

Кўпкурашда учинчи мукофотни москвалик армиячи Юрий Малихин қўлга киритди.

Яқин масофага югуришда янги жаҳон рекорди қўйган свердловсклик спортчи Борис Гуляев икки йил муқаддам бўлганидек яна СССР чемпиони унвонини олди.

Мусобақаларда мамлакатнинг энг кучли 38 спортчиси қатнашди. Бир неча кундан сўнг бу ерда конькида тез югурувчи аёллар ҳам мамлакат биринчилигини ўтказадилар.

САЛЬВАДОР ФУТБОЛЧИЛАРИ ЕВРОПАГА КЕЛМОҚЧИ

Жаҳон чемпионатининг финалида Совет Иттифоқи футболчилари билан бир группада ўйновчи Сальвадор терма командаси 19 февралдан бошлаб финал мусобақаларга тайёргарлик кўрмоқчи. Терма команда раҳбарлари бирон-бир совет командаси билан учрашишни жуда истамоқдалар. Сальвадор футболи раҳбарларидан бири полковник Марио Герреро айтдики, «Сальвадор терма командаси Бразилиянинг «Ботафаго» клуби билан учрашади ва Жанубий Америка бўйлаб сафарга чиқишни мўлжаллайди. Бразилияда бўлиб, у ерда ўчта ўйин ўтказади, Венесуэла ва Аргентинага боради».

«Биринчи группада иккита Европа командаси борлигини назарга олиб, — деди Герреро, — биз бу қитъада бир неча учрашув ўтказишни жуда истардик. Сўнг Европадан тўппа-тўғри Мексикага борамиз.

ФАН АРБОБИ

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

Катта байрам ва қутлуғ кунлар кишиларга шоду-хуррамлик бахш этиши турган гап. Борди-ю, ўша қутлуғ кун шодиёнаси кишининг шахсий ҳаёти билан боғлиқ бўлса-чи! Бунга насиб бўлиш қандай катта бахт!

Бугун Ғани Султонович 60 ёшда. Ўз юбилейини ижодий ютуқлар билан қаршилади у. Толмас тадқиқотчи ҳамон ижодий куч-ғайратга тўлиб тошган, бардам. Аҳир айтишадику, инсон меҳри билан яшаб, халққа хизмат қилган киши қаримайди, деб!

Тўнғич дорилфунунимизда таҳсил кўриб, касб гувоҳномасини олган ёш Ғани Султонов келажакда илм-фан хазинасига муносиб дур тўкаман, деб балки ҳаёлига ҳам келтирмагандир... Аммо, фан йўли оғир ва машаққатли йўл эканлигини ўшанда яхши билган, буни чуқур ҳис қилгани рост. Бу машаққатли йўл уни тинимсиз изланишга, игна билан қудуқ қазишга даъват этди.

Ҳали кечагидек унинг эсида: «Фанда осон йўл йўқ, — деб уқтирган эди меҳрибон устози атоқли зоолог олим Н. А. Бобринский. — Фақат изланиш, мустақил ишлаш, олға интилиш лозим. Тадқиқот йўлига кирган ҳақиқий олимнигина фан ўз сўқмоқларидан енгил олиб ўтади. Шундагина мақсадга эришилади».

Ўшанда бўлғуси олим эндигина мустақил фан остонасига қадам қўйган эди. Ўрта Осиё Давлат университети биология факультетида аспирантурада ўқиб, профессор Н. А. Бобринский раҳбарлигида муҳим тадқиқотга қўл урганди. Ёш олим туёқли ҳайвонлар биологияси ва экологиясини ўрганар экан, ижодий қобилиятини аста-секин намойиш қила борди. Бошланган иш муваффақиятли тугалланди. У олимлик гувоҳномасига эга бўлган истеъдодли тадқиқотчи бўлди.

Ҳайвонот дунёсининг ўзи бир олам. Бу мавзуни тадқиқ этиш учун биология фани билан боғлиқ қатор соҳалар билан шуғулланишга тўғри келади.

Олим Ғ. Султонов ҳам республикамизнинг турли бурчакларида ишлаб, кўп янгиликларни тадқиқ этди. Карта тузиб, бу жойларни бир-бирига туташтирилса, кўп чизиқлар стрелка орқали ҳосил бўладики, булар орқали олимнинг ўз касбини қанчалик эъзозлаётганлигини, кунт ва ихлос билан ишлаётганлигини билиб олиш қийин эмас. Ҳа, у бутун серқуёш республикамизни кезиб чиқди. Бу ижодий маршрутлар Самарқанд областининг лалмикор ерларидаги кемирувчи зараркунандалар биологияси ва экологиясини ўрганиш, Сурхондарё ва Қашқадарё областларининг мўйнали ҳайвонлари ва қушлари дунёсини аниқлаш, Фарғонада эса тажрибаларни амалиёт билан мустаҳкамлаш мақсадида ўтказилди.

Толмас тадқиқотчи жўшқин фаолиятига оид яна қатор мисоллар келтириш мумкин. Булар олим таржимаи ҳаёт дафтарчасининг бир неча варағини ташкил этади. Уни варақлаган киши Ғ. Султонов фақат таниқли олимгина эмас, айни бир вақтда давлат ва жамоат арбоби эканлигининг ҳам шоҳиди бўлади. Ғани Султонович Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бирнеча йил Фан ва Олий ўқув юртлари бўлимининг бошлиғи бўлиб ишлаб, илм-фанимиз жонкуяри сифатида фаолият кўрсатди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ҳамда республика Ташқи ишлар министри вазифаларида ҳам ишлади.

Кўплаб фан кандидатлари бу меҳрибон олимни ўзларининг муносиб устозлари деб биладилар. Унинг олий ва Ўрта махсус ўқув юртлари учун ёзган ўнга яқин дарслиги фойдали қўлланма бўлиб қолди. Мана бирнеча йилдирки, у Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кимё-технология ва биология фанлари бўлими ва Тошкент Давлат университети биология фанлари бўйича илмий даражалар бериш Илмий кенгашларининг аъзоси. Халқаро Биологик программа Ўзбекистон комитетининг аъзоси сифатида ўз ҳамкасблари тадқиқотларини кенг ёйишда ҳам унинг хизматлари катта.

Илм-фан жонкуяри ҳозир Тошкентдаги Зоология ва паразитология институтига раҳбарлик қилмоқда. Унинг бевосита иштироки ва ташаббуси билан бу йирик тадқиқот марказининг фаолият доираси кенгайди, муҳим тадқиқотларга қўл урилди.

Шу юбилей арафасида кўпқиррали фаолият эгаси Ғани Султоновга «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби» унвони берилди.

Бугун унинг ҳамкасблари, шогирдлари, таниш-билишларининг, қолаверса юбиляр Ғани Султоновнинг қувончи чексиз. Туғилганига 60 йил, илмий-педагогик фаолиятига 40 йил тўлган шодиёна кунда унга сиҳат-саломатлик ва ижодий ютуқлар тилаб билдирилаётган самимий қутловлар беҳисоб.

Биз ҳам шу ниятга тилакдошмиз.

А. АЛИЕВ.

РЕСПУБЛИКА билимлар уйида турли темаларда тематик лекциялар ва суҳбатларгина ўтказилмай, мўйқалам соҳиблари ижоди билан ҳам меҳнаткашларни таништириб борилади.

Яқинда билимлар уйида А. Богодуховнинг 50 йиллик юбилейи муносабати билан рассом асарлари кўргазмаси ташкил этилди. Суратда: кўргазма залида.

М. Нуриддинов фотоси.

ЮЗ МАМЛАКАТГА

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти томонидан қатор брошюра ва ахборот бюллетенлари босиб чиқарилади. Бу нашрларга чет элларда ҳам қизиқиш катта.

«Бугун Совет Ўзбекистони» номли ахборот бюллетени чет элларга кенг тарқалади. Унга ҳозир жаҳондаги 100 га яқин мамлакатдан обуна бўлинган. Бюллетеннинг мундарижаси бой. «Ленин ва Ўрта Осиё», «Ленин ва Совет Ўзбекистони» рубрикаси остида серқуёш диёримиз ҳақида қизиқарли материаллар мунтазам ёритиб борилади.

Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан бюллетеннинг Туркистон ва суғориш ишлари ҳақидаги Ильич декретига бағишланган сони ҳам чиқарилди.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

Жуда катта аҳамиятга эга бўлган ҳужжат

УЛАН-БАТОР, 14 январь. (ТАСС). Монцамэ агентлиги хабар беради: Халқ Монголиясидаги сиёсий маорифнинг ҳамма бўғинларида КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» тезисларини батафсил ўрганишга киришилди.

Партия ташкилотлари бу ҳужжатни тушунтириш ва пропаганда қилиш ишлари В. И. Лениннинг юз йиллик юбилейи муносабати билан кучайиб кетган сиёсий активлик ва меҳнат фаолиятини янада юксалтириш учун ёрдам беришига катта эътибор қилмоқдалар.

Монголияда бу йилни тўла асос билан ленинча ўқиш йили деб атамоқдалар. Бу йил марксизм-ленинизм назариясини пухта ўрганиш, Лениннинг ғоявий-назарий меросини эгаллаш шиори остида ўтмоқда. Ўқув программаларида ленинизмни чуқур ижодий ўрганишга, Монголияда социализм қуриш учун, жаҳон социалистик системасини, жаҳон революцион ҳаракатини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун марксизм-ленинизмнинг аҳамиятини ҳар томонлама кўрсатиб беришга алоҳида эътибор қилинган.

КАСАБА СОЮЗ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ПРАГА, 14 январь. (ТАСС). Кеча, Прагада Болгария, Венгрия, Монголия, ГДР, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи, Чехословакия касаба союз марказлари халқаро бўлимлари мудирларининг кенгаши очилди. Кенгаш қатнашчилари социалистик мамлакатлар касаба союзларининг ўзаро алоқаларини ва қардошларча ҳамкорликни кенгайтириш масалаларини муҳокама қиладилар. Улар, касаба союз марказларининг халқаро муносабатлар соҳасидаги фаолияти ва уларнинг истиқболлари билан танишадилар, касаба союз ишининг тажрибасини ўртоқлашадилар ва икки томонлама муносабатларга доир конкрет масалаларни муҳокама қиладилар. Европа хавфсизлиги масалаларига бағишлаб касаба союз конференцияси чақиришга айниқса катта эътибор берилади.

ИСПАНИЯДА СУВ ТОШҚИНЛАРИ

ПАРИЖ, 14 январь (ТАСС). Испаниядаги катта дарёларнинг кўпчилиги, жумладан, Гвадалквивир, Эбро, Дуэро ва бошқа дарёларнинг суви тошиб, мамлакатнинг анчагина территориясига тарқалди. Бу сув тошқинлари жала ёққанлиги сабабли рўй берди. Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, кейинги эллик йил мобайнида шунчалик кўп ёмғир ёғмаган эди.

ЯНА ИҒВОГАРЛИК

АММОН, 14 январь. (ТАСС). Иордания қуролли кучлари вакилининг бу ерда айтган гапига қараганда Исроил ҳарбийлари Иорданияга қарши яна иғвогарлик қилганлар. Кеча исроилликлар Иордания армиясининг Иордан дарёси водиси жанубий қисмидаги Амир Абдалла кўприги районидаги позицияларини тўплардан ва пулемётлардан ўққа тутганлар.

Иордания артиллерияси жавоб ўти очган. Ярим соатлик отишма натижасида Иордания томони талафот кўрмаган.

Япония парламенти сессияси очилди

ТОКИО, 14 январь. (ТАСС). Бугун Токиода Япония парламентининг 63-сессияси очилди. Бу — 1969 йил 27 декабрда парламентнинг вакиллар палатасига бўлиб ўтган сайловлардан кейинги биринчи сессиядир. Вакиллар палатасининг бугунги мажлисида Нака Фунада шу палатанинг раиси, Сэйдзюро Арафунэ раис ўринбосари қилиб сайланди. Шундан кейин вакиллар палатасининг депутатлари Япония бош министри лавозимига кўпчилик своз билан (481 депутатдан 297 депутат) Эйсаку Сатони сайладилар.

МУЗОКАРАЛАР ТУГАДИ

ҚОҲИРА, 14 январь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси, Ливия ва Судан ташқи ишлар министрининг уч кун давом этган музокаралари бу ерда тамом бўлди.

МЕН агентлиги матбуот учун тарқатган ва музокаралар тугаши билан эълон қилинган баёнотда шу нарса таъкидланадики, Бирлашган Араб Республикасининг Президенти Носир, Ливия революцион Кенгашининг Раиси Каддафи ва Судан революцион Кенгашининг Раиси Нимейри ўртасида Триполида олиб борилган уч томонлама музокаралар давомида қабул қилинган қарорларни амалий равишда турмушга татбиқ этмоқ учун учала мамлакатнинг ташқи ишлар министрлари Қоҳирада учрашдилар. Бирлашган Араб Республикаси, Ливия ва Судан ташқи ишлар министрлари, дейилади сўнгра баёнотда, министрликлараро қўшма комитетлар тузиш тўғрисида бир битимга келдилар. Ана шу комитетлар февраль ва март ойларида тупланиб, ўз тавсияларини ана шу уч давлат бошлиқлари муҳокамасига тақдим этади.

Баёнотда айтилишича Бирлашган Араб Республикаси, Ливия ва Судан ана шу уч мамлакат халқларининг, шунингдек бутун араб миллатининг манфаатларини энг яхши тарзда таъминламоқ учун жуда турли соҳаларда бундан буён ҳам яқин ҳамкорлик сиёсатини давом эттираберадилар.

Уч мамлакатнинг ташқи ишлар министрлари, дейилади баёнотда, дўст мамлакатлар билан алоқаларни мустаҳкамлаш, империализмга қарши курашни кучайтириш ва Африка қитъасидаги миллий-озодлик ҳаракатларига амалий мадад бериш мақсадида халқаро майдонда биргаликда қилинадиган ҳаракатлар тўғрисидаги масалаларни ҳам муҳокама қилдилар.

ШВЕЦИЯ. Свалпаваар, Кируп ва Мальмбергет кончиларининг умумий забастовка эълон қилганларига уч ҳафтадан ошди. Кончилар ўз ҳақ-ҳуқуқлари учун давом этаётган бу курашларини ниҳоясига етказмагунча иш бошламасликларини билдирмоқдалар. Уларнинг ҳаққоний талабларига ўшилаётган забастовкачилар сони тобора ортиб бормоқда. Суратда: Кируп кончилари ўз норозиликларини бекор ўтириш билан ифодаламоқдалар.

Прессенс-бильд ТАСС фотоси.

ИҚТИСОДИЙ ҚИЙИНЧИЛИКЛАР

ЛОНДОН, 14 январь. (ТАСС). Португалия экономикаси оғир қийинчиликларни бошидан кечирмоқда, шу мамлакат меҳнаткашларининг турмуш даражаси эса тобора пасайиб бормоқда. «Португалия мустамлака бюллетени» деган журналда эълон қилинган маълумотлар ана шундан далолат беради. Португалия пойтахти — Лиссабонда озиқ-овқат молларининг нархи 1968—1969 йиллар мобайнида 7,4 процент, Опортода 12,5 процент, Куимбрада 7,6 процент кўтарилган. Айни вақтда йирик шаҳарлардаги квартира ҳақи 1964 йилдан 1968 йилга қадар 15 процентдан зиёд ошган.

Саноатни ривожлантириш планлари, дейилади бюллетенда, сурункасига бажарилмай келмоқда, саноат ишлаб чиқаришнинг ўсиши эса, йилига 3 процентдан ошмаётир.

Португалия экономикаси мушкул аҳволга тушиб қолганлигининг сабабларини анализ қилиб, бюллетень мамлакат бюджетининг деярлик ярмиси ҳарбий ҳаражатлардан иборат эканлигини таъкидлайди. Португалия Ангола ва Мозамбикдаги миллий озодлик ҳаракатига қарши олиб бораётган мустамлакачилик урушига жуда катта маблағ сарфланмоқда.

Португалия экономикаси чет эл ва аввало Америка капиталига тобора кўпроқ қарам бўлиб қолмоқда. Шу нарса диққатга сазовордирки, ҳозир Португалияда амалга оширилаётган «иқтисодий тараққиёт олти йиллик плани лойиҳаларига доир шерикчилик маблағларининг учдан бир қисмини чет эл капитали ташкил қилади.

Ишчилар синфи ва деҳқонларнинг қашшоқлашуви, шунингдек Португалиядаги полиция жабр-зулми, дейилади бюллетенда, шу мамлакатдан жуда кўп кишиларнинг бошқа юртларга кетиб қолишига сабаб бўлмоқда. Расмий манбаълардан олинган маълумотларга кўра, 1968 йилнинг ўзида 80.452 киши Португалиядан чиқиб кетган.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

КИНО

Озод туғилган — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА», (кундуз соат 12, 4 ва кеч 6 да), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.20 минут ва кундуз 12 да), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 ва 3 да).

Эр-хотиннинг уруши... (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун),

Унинг қаллиғиман — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 8 ва 9 яримда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва кеч 10 да).

Балли ёшлар! — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим ва 5 яримда).

Тилла зирак (ўзбек тилида, кундуз соат 4.40 минутда). **Анжелика — фариштлар маликаси** (2-серия, кундуз соат 1.40 ва кеч 7.40 минутларда): — НАВОИЙ номли.

Эрамиздан миллион йил илгари — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кеч 7 да).

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИ РЕСПУБЛИКА КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«СЕВИШГАНЛАР»

Янги кенг экранли бадиий фильмини чиқаради. «УЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

Сценария муаллифи — Адельша АГИШЕВ.
Постановкачи режиссёр — Эльёр ЭШМУҲАМЕДОВ.
Бош оператор — Гасан ТУТУНОВ.

БУ ЛИРИК КИНОҚИССА МАРКАЗИДА ЁШЛИК БИЛАН ҲАЙРЛАШАЁТГАН ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ ТУРАДИ. БУ ҲАЙРЛАШУВ УЛАР УЧУН ҒОЯТ ОҒИР БЎЛСА-ДА, ЛЕКИН ҚАЙТАРИЛМАС, ГЎЗАЛ БИР ДАВР ЭДИ.

РОЛЛАРНИ: Р. НАХАПЕТОВ, А. ВЕРТИНСКАЯ, Р. САЪДУЛЛАЕВ, Ш. ЭРГАШЕВ, Р. АҒЗАМОВ, Н. АТАУЛЛАЕВА, Ҳ. УМАРОВ ва бошқалар ижро этадилар.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДАГИ «МЕТАЛЛУРГЛАР» МАДАНИЯТ САРОЙИДА

19 январь кеч соат 7 яримда 4—6 СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН 9-МУЗИКАЛИ АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА «Моцарт» деган темада Иккинчи концерт-лекция

Лектор — Полина РОЯТЕНБЕРГ.

Қатнашадилар: М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ ТОРЛИ КВАРТЕТИ

Республика конкурсининг лауреатлари: Марлис ЮНУСХОНОВ, Юзева ВАСИЛЬЕВА, Владимир ЮДЕНИЧ;

Солистлар: Александр ЛЕУШКИН, Дина САВЕНКО, Нина ТИТОВА, Анвар НАЗАРХОНОВ, Офелия ЮСУПОВА.

Билетлар «Металлурглар» маданият саройи кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

18 январь кундуз соат 2 да 4—6 СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН 3-МУЗИКАЛИ АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА

УЧИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ «БЕТХОВЕН»

Лектор — Полина РОЙТЕНБЕРГ.

Қатнашадилар: БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солистлар: Марлис ЮНУСХОНОВ, Офелия ЮСУПОВА, Нина ТИТОВА, Дина САВЕНКО, Анвар НАЗАРХОНОВ ва Успенский номли 10 йиллик музика мактабининг ўқувчиси НИГОРА АҲМЕДОВА

Концертмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист МАРИАННА ШАБАДАШ

Концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан билетлар сотилади.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА (В. И. Ленин номли майдон)

15 январь кеч соат 8 да МУЗИКАНИ СЕВУВЧИЛАР УЧУН 8-АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Бетховен — САККИЗИНЧИ СИМФОНИЯ.

Рахманинов — ОРКЕСТРЛИ ФОРТЕПЬЯНО УЧУН 2-КОНЦЕРТ.

Бетховен — ГЕТЕНИНГ «ЭГМОНТ» ТРАГЕДИЯСИ МУЗИКАСИДАН УВЕРТЮРА.

Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати.

Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестри

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солист — Халқаро конкурс лауреати НАУМ ШТАРКМАН

Тошкент шаҳар Ленин район прокуратураси коллективи район прокурорининг ёрдамчиси М. А. Алимовга онаси Назира ЗОКИРОВАНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалик институти коллективи математика кафедрасининг катта ўқитувчиси Умар Қличевич ХУЖАЕВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Г. 1560. ИНДЕКС — 64697 Р. 02152.